

УДК 37.017(477)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИЗАЙН-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Студ. Д.С. Шадюк, гр. БПД-16

Науковий керівник доц. О.М. Внукова

Київський національний університет технологій та дизайну

За останні роки в Україні зростає промислове виробництво, відповідно виникає потреба у дизайнерських проектно-конструкторських організаціях, збільшується кількість вітчизняних товарів на міжнародному ринку. Тому особливу проблему становлять питання перспективи розвитку вітчизняного дизайну та дизайнерської освіти.

Метою дослідження є дизайн-освіта на сучасному етапі в Україні. **Завдання:** визначити поняття та особливості дизайн-освіти, дослідити становлення та основні напрямки розвитку дизайн-освіти в Україні; проаналізувати ставлення студентів КНУТД до дизайн-освіти.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – система професійної освіти дизайнерів, предмет - історичний шлях та сучасний стан підготовки дизайнерів в Україні.

Методи та засоби дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовувались такі методи – аналіз, синтез, порівняння та узагальнення, систематизація, класифікація, історико-педагогічні та компаративний методи, анкетування.

Наукова новизна полягає у обґрунтуванні особливостей змісту дизайн-освіти в Україні, **практичне значення отриманих результатів** – в обґрунтуванні умов підготовки фахівця дизайнерської сфери у вищому закладі освіти.

Результати дослідження. Дослідження історичного шляху дизайн-освіти в Україні проводили багато відомих дослідників-теоретиків, серед них: О. Фурса [3], В. Даниленко [2], О. Єршова, В. Сидоренко, В. Косів та інші. Розвиток дизайн-освіти в Україні пройшов три етапи: дизайн-освіта розділеної України до ХХ ст., дизайн-освіта радянського періоду, дизайн-освіта періоду незалежної України.

На сьогодні в Україні підготовкою дизайнерів переймається понад 20 вищих закладів освіти. Найвідоміші з них: Київський національний університет технологій та дизайну, Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, Інститут дизайну і реклами Київського національного університету культури і мистецтв та інші. У цих закладах готують фахівців з багатьох напрямів дизайну, таких як: анімаційний дизайн, архітектурний, веб-дизайн, графічний дизайн, дизайн міського середовища, дизайн інтер'єру, дизайн церемоній, звуковий дизайн, інформаційний дизайн, книжковий дизайн, ландшафтний дизайн, поліграфічний дизайн, проектування взаємодії, проектування програмного забезпечення, промисловий дизайн, сталий дизайн, світловий дизайн, транспортний дизайн, футуродизайн, екодизайн, дизайн одягу тощо.

Підготовка майбутніх художників-дизайнерів зорієнтована на практичну діяльність. Натомість сьогодення вимагає нових концептуальних підходів до використання нових технологій у дизайн-освіті.

Ми провели опитування на визначення ставлення до дизайн-освіти, в якому взяли участь 50 студентів КНУТД спеціальностей «Професійна освіта (Дизайн)» та «Дизайн». Ми виявили, що для багатьох студентів вирішальним фактором обрання фаху була думка їх батьків. Це, на наш погляд, знижує мотивації до навчання, оскільки

вибір батьків не завжди відповідає думці майбутнього студента. Також ми поцікавилися ставленням студентів до викладацької діяльності у сфері дизайну. Результати опитування показали, що більшість вважає професію педагога не дуже престижною через низьку заробітну платню, але цікавою, зі значними можливостями для розвитку.

Багато опитаних студентів вважає, що рівень підготовки недостатньо повно відображає специфіку обраного фаху. Одне з запитань було спрямоване на визначення думки студентів щодо рівня умов для розвитку і реалізації творчих здібностей під час навчання. Більшість (48 %) вважає, що рівень вищезазначених умов є достатнім, хоча існує потреба в їх удосконаленні. 38% опитаних студентів намагаються розвиватися у сфері художнього проектування, що є дуже необхідним для розвитку дизайнерського таланту. Усі студенти з задоволенням вивчають художні дисципліни.

Ми поцікавилися, чи студенти пов'язують свої плани на майбутнє із професією, яку опановують. Результати опитування показують, що 42 % студентів планують реалізувати себе в різних сферах діяльності за своїм фахом, зокрема, і як педагоги, і як дизайнери (студенти спеціальності «Професійна освіта (Дизайн)»). Цей факт говорить про вдале поєднання дизайнерської та педагогічної освіти.

Ми визначили важливість для студентів своєї майбутньої професії за певними критеріями. Більшість обрали: «стати цінною для суспільства людиною», «можливість самореалізації», «втілення творчих задумів». На запитання «Чи не розчарувалися у своїй професії», деякі студенти відповіли, що зневірилися у правильності вибору свого фаху і мають невдоволення формами та методами підготовки. Хоча більшість студентів переконані, що обрали правильно навчальний заклад і не хотіли б його змінити.

Проаналізувавши відповіді студентів, ми дійшли висновку, що переважна більшість студентів докладають належні зусилля для опанування фаховими компетентностями, потрібними для роботи у сфері дизайну.

В університеті створені належні умови для задоволення навчальних запитів студентів, зокрема цьому сприяє освітнє середовище навчального процесу КНУТД, про що детально описано у дослідженні Внукової О. М. [1].

Висновки. Результати проведеного опитування засвідчують, що переважно майбутні дизайнери задоволені змістом професійної підготовки. Але необхідним є запровадження інноваційних форм та методів навчання. Це не лише зацікавить студентів, які вже навчаються, а й буде привабливим фактором для вступників.

Ключові слова: *дизайнер, дизайн-освіта, професійна підготовка, педагог професійного навчання.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Внукова О. М. Використання модульного середовища освітнього процесу для підготовки педагогів професійного навчання / О. М. Внукова // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // 36. наук. пр. — Вип. 44 – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. – С. 207-211.
2. Даниленко В. Я. Дизайн України в європейському вимірі ХХ століття – Київ: Фенікс, 2012. – 32 с.
3. Єршова О. М. Генезис підготовки фахівця дизайнера. / О. М. Єршова. // 36. наук. праць НТУ "ХПІ" Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. – 2012. – № 30. . – С. 91-100.
4. Фурса О. Розвиток дизайн-освіти в Україні і Зарубіжжі: Історико- порівняльний аспект: порівняльна професійна педагогіка / О. Фурса. – К. : [б. в.], 2011. – 118 с.